

вирішенні юридичної справи виходити із загальних засад і змісту законодавства.

На практиці це означає використання принципів загальних, міжгалузевих, галузевих інститутів, які закріплені в праві й так або інакше відображають закономірності предмета і механізму правового регулювання. Застосування аналогії права за наявності аналогічної норми, як і застосування аналогічної норми за наявності адекватної, буде помилкою правозастосовувача.

Список використаних джерел:

1. Алексеев С. С. Право: азбука – теория – философия: опыт комплексного исследования / С. С. Алексеев. – М.: Статут, 1999. – 712 с.
2. Васильковский Е.В. Курс гражданского процесса. – Т.І. – М., 1913.
3. Зайчук О.В. Теория держави і права. Академічний курс: Підручник / О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко. – К.: Юрінком Інтер. 2006. – С. 457.
4. Конституція України. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2222- IV від 08.12.2004.- ст.58 // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – Ст. 44.
5. Лазарев В.В. Пробелы в праве. Изд. Казанского университета. - 1969. С. 83-84.
6. Скакун О.Ф. Теория держави і права: Підручник / О. Ф. Скакун. - Пер. з рос. – Харків: Консум, 2001. – С. 400-401.

Особливості входження України в європейський освітній простір

Пономаренко К.М., студент ННПП НАВС

Остафійчук Т.В., доцент кафедри психології та педагогіки ННПП НАВС, кандидат психологічних наук, доцент

Болонський процес - це процес європейських реформ, що спрямований на створення спільної Зони європейської вищої освіти до 2010 року. Болонський процес офіційно розпочався у 1999 році з підписання Болонської декларації. Передумовою її створення стало підписання Великої Хартії європейських університетів (Magna Charta Universitatum).

Згідно з цілями Болонського процесу до 2010 року освітні системи країн-учасниць Болонського процесу повинні бути змінені, щоб сприяти: полегшеному переїзду громадян з метою подальшого навчання чи працевлаштування у Зоні європейської вищої освіти; зростанню привабливості європейської вищої освіти; розширенню Європи та забезпеченню її подальшого розвитку як стабільного, мирного, толерантного суспільства.

Слід зазначити, що Болонський процес не передбачає створення повністю ідентичних систем освіти у різних країнах, він призначений лише для зміцнення взаємозв'язків та покращення взаєморозуміння між різними освітніми системами.

Таким чином існують два можливі варіанти для реалізації національного інтересу держави в контексті приєднання до Болонського процесу:

1. Приєднання до Болонського процесу держави становить перед собою мету вирішення національних освітянських проблем, покращення якості освіти за допомогою можливостей, котрі надає Болонський процес (тобто реалізацію національного інтересу у сфері освіти) за умови збереження фундаментальних особливостей національної освіти та

найбільш загальних принципів діяльності власної системи освіти без подальшої інтеграції до ЄС. 2. Приєднання до Болонського процесу є проміжний крок держави перед інтеграцією до Євросоюзу, що має кінцеву мету реалізації національного інтересу, проте не лише в освіті, як в попередній тезі, а в значному спектрі сфер суспільного життя.

Річ в тім, що йде процес формування європейської освітньої простору з поки що єдиною найбільш загальною та структуризованою системою освіти, яка з часом поглине зітре національні особливості освіти країн-членів Болонської системи освіти. В Болонській декларації уже розроблені єдині освітні стандарти: термін навчання, єдині критерії оцінки сукупності знань – ECTS, незалежні від держав комісії по акредитації навчальних закладів. Також з часом будуть сформовані єдині навчальні профілі та спосіб їх викладання, що їх потребуватиме єдиний європейський ринок, а також єдина мова, для зняття комунікаційних бар'єрів [2].

Дані стандарти поступово зближуватимуть національні системи освіти і врешті-решт зітруть їх особливості через прагнення останніх до постійного підвищення конкурентоспроможності через наближення до стандартів. А конкурентоспроможність сприятиме більшій популярності вузу для студентів-іноземців – а значить приплив капіталу до нього. Самоізоляція вузу в таких умовах та акцентування уваги ним на національних стандартах призведе до його непрозорості в світлі європейських стандартів, непопулярності для іноземних студентів, викладачів, що заперечує твердження першої тези. Таким чином ефективно функціонувати в таких умовах зможуть ВНЗ, які перед приєднанням до Болонської системи мали значний кадровий та матеріально-технічний потенціал та відразу сприйняли розроблені стандарти. В результаті внаслідок міграційних процесів навколо них і надалі будуть концентруватися наукові кадри та матеріальні ресурси, а менш конкурентоспроможні освітні заклади відійдуть на периферію і будуть в скрутному становищі. В такому контексті неважко спрогнозувати майбутнє України, включеної в єдиний європейський освітній простір.

В першу чергу на передові місця вийдуть ВНЗ, які мають значний ресурсний та викладацький потенціал і зможуть досить швидко підлаштуватися під вимоги декларації та єдиного європейського ринку. Таких ВНЗ буде невелика кількість, в переважній більшості національні університети, як найпопулярніші заклади найвищого рівня акредитації та з найбільшим ресурсним потенціалом. До них зможуть приїжджати іноземні студенти, проте і серед них дані заклади не будуть користуватися значною популярністю, через більшу привабливість європейських [1].

У країнах з невисоким рівнем економічного розвитку буде спостерігатися постійний «відтік мізків» за кордон. Невелика частина з них зможе повернутися назад, зважаючи на майбутні перспективи та цінності, прищеплені їм європейською системою освіти. В результаті Болонського процесу освіта врешті-решт перетворюватиметься в світовий ринок, основним регулюючим важелем якого буде принцип конкуренції. Якщо ж освіта перетвориться в ринкову цінність, то в освіті наперед вийдуть по важливості ті освітні функції, на які є запит ринку в першу чергу.

Гальмують Болонський процес в Україні також відсутність громадських структур у сфері освіти та їхньої співпраці з асоціаціями освіти та наукових досліджень Європи. Бракує інформаційного обміну та інформування громадськості про переваги ЄПВО, недостатньо відповідних самостійних наукових та соціологічних досліджень. Участь України в Болонському процесі потребує системної реорганізації національного простору вищої освіти з акцентуванням уваги на проблемних стратегічних напрямках [3].

Список використаних джерел:

1. Бабак В. Для нас Болонський процес - явище звичне, кредитно-модульна система - не новина // Вища школа. - 2006. - №1. - С. 3-20.
2. Бабкіна О. Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті Болонських реформ // Освіта і управління. - 2006. - №1. Т9. - С. 91-95.
3. Воротилов, О. Болонському процесу – осмислений підхід: Український стандарт і Болонська траєкторія: Чи приживаються нові правила у вищій школі? / О. Воротилов // День. – 2005. – 31 серп. (№ 156). – С.1, 6.

Національно-державна самоідентифікація України

Сагалов Е.Р., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Лазаренко Л.А.*

Розпад СРСР поставив перед новими країнами, зокрема й перед Україною, глобальну проблему: домогтися власної національно-державної ідентичності, яка повинна стати інтегральною характеристикою суспільства та необхідною основою успішного розвитку країни. Термін «ідентичність» (від лат. *identicus* – тотожність, однаковість) – це емоційно-ціннісний аспект орієнтації особи, групи, суспільства; тотожність; справжність й самобутність.

Проблема самоідентифікації України включає: культурну, релігійну, мовну і національно-державну ідентичність. Національно-державна ідентифікація України це, насамперед, політична ідентифікація, в процесі якої на основі спільних орієнтацій, установок політичних суб'єктів та збігу форм і методів досягнення політичних цілей формується імідж країни. Суть цього процесу означає, по-перше, відродження власних етнічних характеристик, втрачених внаслідок бездержавного існування; по-друге, майбутній розвиток національно-специфічних ознак, що визначають особливості життєдіяльності українського суспільства; по-третє, здатність різних гілок влади спиратися на спільні базові цінності, діяти узгоджено, відповідально й ефективно [1]. Забезпечення національних інтересів реалізується через становлення спільної ідентичності громадян, що є основою життєдіяльності Української держави.

Досягнення оптимальної реалізації національних інтересів України можливе лише за умов активної участі в суспільно-політичних процесах громадян – носіїв національної ідентичності, які об'єднанні в сучасну модерну повномасштабну українську націю. Це зумовлено тим, що в процесах утворення і функціонування будь-якої держави визначальну роль відіграє велика людська спільнота – нація, підвалина людського співтовариства, головна дійова особа політики та історичного розвитку [3].